

การประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุน ที่ประสบความสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง*

The Successful Crocodile Farming Business in the Central of Northeastern Region

นิรนาถ เสนาจันทร์ และกนกกร บุญมี

Neeranart Sanachan and Kanokon Boonmee

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

North Eastern University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: neeranart.see@neu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของธุรกิจฟาร์มจระเข้ ด้านรับเลี้ยงแบบขุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนที่ประสบผลสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวส์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ประกอบการธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนมีระดับการดำเนินงานในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะผู้ประกอบการ ด้านทรัพยากรการบริหาร ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และด้านความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ อยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุน พบว่า มีปัจจัยที่สำคัญ จำนวน 10 ปัจจัย จากทั้งหมด 67 ปัจจัย 3) รูปแบบการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนที่ประสบผลสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ค้นพบเรียกว่า 7S 2T 2P ได้แก่ มีแหล่งเงินทุนสำรองในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ (Sources of funds) มีการฝึกทักษะพนักงาน/อบรมความรู้ประจำปี (Skills/Training) กำหนดพฤติกรรมการเก็บสิ่งปฏิกูล (Sewage Collection) มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบๆ ฟาร์มและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

*ได้รับบทความ: 14 ธันวาคม 2560; ตอรับตีพิมพ์: 15 สิงหาคม 2561

Received: December 14, 2017; Accepted: August 15, 2018

(Save Environment) ได้รับการสนับสนุนในการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ (Support License) มีความพอใจต่อราคาที่ได้รับซื้อกำหนด (Satisfied of Price) มีเครือข่ายทางสังคม (Social Networks) มีเทคโนโลยีตามนวัตกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ (Technology of Innovation) มีเทคโนโลยีในการวัดคุณภาพ การเลี้ยงจระเข้ (Technology of Quality) มีสถานที่จัดจำหน่ายที่สะดวกสำหรับผู้บริโภค (Place) และ การรับรู้ นโยบายและมาตรการจัดเก็บภาษีรายได้ (Policy of Tax)

คำสำคัญ: การประกอบธุรกิจ; ธุรกิจฟาร์มจระเข้; ความสำเร็จ

Abstract

This study was aimed to study 1) the operation of croc. farming in the central of northeastern region 2) factors influenced the success of croc. farming in the central of northeastern region 3) present the operation patterns of the successful croc. farming in the central of northeastern region. The statistics used were percentage, mean, Standard Deviation, and Stepwise-Multiple Regression Correlation Coefficient.

The results of the study were revealed: 1) all 4 operation aspects as enterpriser characteristics, management resources, business environments, and key success factors of the business were in low level significantly at .05 regardless the research hypothesis 2) key success factors of Croc. farming business consisted of 10 out of total 67 factors and 3) the successful croc. farming business pattern in the central of northeastern region was 7S 2T 3P which comprised Sources of funds, Skills /Training, Sewage Collection, Save environment, Support License, Satisfied of Price, Social networks, Technology of Innovation, Technology of Quality, Place, and Policy of Tax.

Keywords: Business Operations; Crocodile Farming Business; Success

1. บทนำ

ประเทศไทยมีการทำฟาร์มเลี้ยงจระเข้เมื่อปี พ.ศ. 2493 โดยช่วงแรกเพาะเลี้ยงเพื่อการค้าและการท่องเที่ยว ต่อมาได้พัฒนาเป็นอุตสาหกรรม โดยมีฟาร์มเพื่อผลิตลูกจระเข้แล้วส่งให้ฟาร์มรายย่อยเลี้ยงเป็นจระเข้ขนาดใหญ่ และรับซื้อคืนหรือขายให้โรงงานชำแหละแยกชิ้นส่วนเพื่อจำหน่าย

และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์จระเข้ เพื่อการค้าและการท่องเที่ยว ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงและค้าขายได้ถูกต้องตามกฎหมายมาตรา 17 และมาตรา 18 ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 โดยมีองค์กรสหประชาชาติ (United Nation: UN) เข้ามาร่วมดูแล และมีหน่วยงาน

บริหารภายในร่วมกันรับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Species Survival Commission: SSC) และคณะกรรมการทำงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า ว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์หรือเรียกว่าไซเตส (CITES : Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) ซึ่งเป็นองค์กรรณานาชาติที่คุ้มครองพันธุ์พืชและสัตว์ป่าโดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นตัวแทนของประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก

จระเข้เป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วนของร่างกาย ไม่มีเศษสิ่งเหลือทิ้งที่ไปกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีตลาดรองรับเป็นอย่างดีทั้งในและต่างประเทศ สามารถจำหน่ายได้ทั้งแบบมีชีวิตเพื่อนำไปเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์หรือแบบชำแหละ โดยเนื้อใช้สำหรับการบริโภค เลือดใช้สกัดทำยารักษาโรค เครื่องในยังสามารถนำไปผสมกับอาหารเพื่อเลี้ยงจระเข้ส่วนหนึ่งสามารถสร้างมูลค่าโดยผลิตเป็นเครื่องหนังชนิดต่างๆ เช่น กระเป๋า รองเท้า เข็มขัด เป็นต้น ดร.พสุ โลหารชุน อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กล่าวว่า ปี 2559 อุตสาหกรรมเครื่องหนังสามารถสร้างมูลค่าได้กว่า 1,600 ล้านบาท หรือประมาณ 54,000 ล้านบาท มีตลาดที่สำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และตะวันออกกลาง โดยผู้บริโภคในประเทศดังกล่าวยังคงให้ความนิยมหนังสัตว์เลื้อยคลานของไทย โดยเฉพาะหนังจระเข้ในปัจจุบันมีราคาอยู่ที่เซนติเมตรละ 800 บาท รองลงมา ได้แก่ หนังปลากระเบน มีราคาอยู่ที่เซนติเมตรละ

110 บาท และหนังงูทั่วไป มีราคาอยู่ที่เซนติเมตรละ 20 บาท ดังนั้นในปี 2560 ตั้งเป้าว่าจะสามารถสร้างมูลค่าได้ถึงระดับ 60,000 ล้านบาท (Prachachat, 2017) ผลกระทบจากหนังจระเข้ และหนังปลากระเบน เป็นที่นิยมทั้งภายในและต่างประเทศ เพราะมีคุณภาพสูง มีความสวยงามตามธรรมชาติ และให้ความรู้สึกหรูหรา จัดอยู่ในสินค้าระดับบน จึงส่งผลให้สินค้ามีราคาสูง

ปัจจุบันบริษัทเอกชนหลายแห่งต้องการจระเข้เพื่อส่งออกผลิตภัณฑ์ที่มาจากจระเข้จำนวนมาก จึงทำให้จระเข้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ในท้องตลาด ส่งผลให้บริษัทดังกล่าวเร่งผลิตลูกพันธุ์จระเข้ เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ ส่งผลให้เกษตรกรหลายราย หันมาลงทุนเลี้ยงจำนวนมาก อาชีพเลี้ยงจระเข้จึงถือเป็นทางเลือกใหม่ที่ได้รับความนิยมจากเกษตรกร นายทองสุข ฝาเทพ เจ้าหน้าที่งานประมงชำนาญงาน สำนักงานประมงจังหวัดมหาสารคามกล่าวว่า ก่อนเกษตรกรจะเลี้ยงจระเข้ต้องศึกษารูปแบบการเลี้ยงจากฟาร์มที่ประสบผลสำเร็จ จากนั้นต้องมาขอใบอนุญาตขึ้นทะเบียนเพาะเลี้ยง (สป.15) ซึ่งมีอายุ 3 ปี นับจากวันอนุมัติ ต่อมาต้องขอใบอนุญาตให้ค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ (สป.11) ใบอนุญาตดังกล่าวจะมีอายุ 1 ปี และขั้นตอนสุดท้ายเมื่อจระเข้เติบโตพร้อมจำหน่ายแล้ว ต้องมาขอใบอนุญาตเคลื่อนย้าย (สป.13) ซึ่งจะมีอายุเพียง 5 วัน

ดังนั้น ธุรกิจการเลี้ยงจระเข้จึงถือว่าเป็นธุรกิจที่น่าสนใจมีอนาคตในด้านการตลาดและราคา จึงเป็นสิ่งที่ดีที่จะได้รับการส่งเสริมและ

พัฒนาให้เป็นอาชีพสำหรับเกษตรกร จากที่กล่าวมาข้างต้นงานวิจัยนี้ จึงมุ่งที่จะศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจเพื่อหารูปแบบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบลักษณะในการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงจระเข้ และปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจการเลี้ยงจระเข้เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ ผลที่ได้จะนำไปพัฒนาธุรกิจฟาร์มจระเข้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะได้เป็นข้อเสนอแนะต่อกรวางนโยบายของกรมประมงในการแนะนำอาชีพให้กับผู้ที่สนใจในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ให้ประสบผลสำเร็จ พร้อมทั้งเป็นการช่วยฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของประเทศให้พัฒนาแบบยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานของธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนที่ประสบผลสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารฟาร์มจระเข้ที่ขึ้นทะเบียนเป็น

ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกับกรมประมง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 41 ราย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 103 ราย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 15 ราย และจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 39 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 198 ราย (Department of Fisheries, 2016)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารฟาร์มที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกับกรมประมงในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) แบ่งการดำเนินงานออกเป็นขั้นต่างๆ ดังนี้ 1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาน (Guivavan, 2009 : 79-81) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 ราย 2) แบ่งผู้ประกอบการฟาร์มจระเข้ตามกลุ่มจังหวัด จำนวน 4 จังหวัด และกำหนดสัดส่วนหรือโควตา (Quota Sampling) แบ่งไปตามจังหวัดต่างๆ 4 จังหวัด เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริงเก็บข้อมูลแต่ละจังหวัดโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จากการสังเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกเป็น 2 ตอน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปและสภาพของการดำเนินธุรกิจฟาร์มจระเข้ของผู้ประกอบการ มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รูปแบบของการจดทะเบียน แหล่งเงินทุน ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ จำนวนพื้นที่ในการใช้เลี้ยง จำนวนจระเข้ จำนวนเงินลงทุน

ที่ใช้ลงทุน จำนวนแรงงาน ที่มาของแรงงานที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ และแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ และ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้าด้านรับเลี้ยงแบบขุนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีข้อคำถาม 79 ข้อ ได้แก่ 1) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ มี 4 ด้าน ได้แก่ ทางด้านการมีนวัตกรรม (Innovation) ด้านความกล้าเสี่ยง (Risk Taking) ด้านความสามารถในการบริหาร (Management Capabilities) ด้านความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) มีข้อคำถาม 16 ข้อ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 2) ทรัพยากรการบริหาร มี 6 ด้าน ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) อุปกรณ์/เครื่องมือ (Machine) วัตถุดิบ (Material) การจัดการ (Management) และคุณธรรมและจริยธรรม (Morality) มีข้อคำถาม 27 ข้อ 3) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Business Environment) มี 6 ด้าน ได้แก่ การตลาด (Marketing) เทคโนโลยี (Technology) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Information Access) เครือข่ายทางสังคม (Social Network) กฎหมาย (Legality) และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล (Government Support) มีข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ และ 4) ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลสำเร็จทางการเงิน (Financial) และด้านผลสำเร็จที่ไม่ใช่การเงิน (Non-Financial) มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับผู้ประกอบการหรือผู้บริหารฟาร์มจะเข้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์จำนวน 198 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 183 ฉบับ หลังจากได้รับแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมการคำนวณค่าสถิติสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานที่กำหนดไว้ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและลักษณะการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการฟาร์มจะเข้าด้านรับเลี้ยงแบบขุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ ค่า t-test แบบ One-sample t-test ทำการทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ร้อยละ 80 หรือ 4 ของมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ถดถอยพหุคูณแบบสแต็ปไวส์ (Stepwise-Multiple Regression Correlation Coefficient)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ตอนที่ 3 ผู้วิจัยจะนำไปพัฒนารูปแบบ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ร่วมกันวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับรูปแบบดังกล่าวให้มีความเหมาะสมและเป็นรูปธรรม โดยใช้รูปแบบการอธิบาย Boonmee, (2017)

4. สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการฟาร์มจระเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มจระเข้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.90 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.30 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.60 มีรูปแบบของการจดทะเบียนเป็นเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 100 มีแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ ใช้เงินทุนสะสมภายในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 76.00 มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.90 จำนวนพื้นที่ในการเลี้ยงจระเข้อยู่ระหว่าง 1-3 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.20 จะเข้ที่เลี้ยงในปัจจุบันอยู่ระหว่าง 50-100 ตัว คิดเป็นร้อยละ 34.40 จำนวนเงินลงทุนที่ใช้ลงทุนในระยะเริ่มต้นของการประกอบธุรกิจอยู่ระหว่าง 100,001-500,000 บาท มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 94.50 ที่มาของแรงงานที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ใช้แรงงานในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 94.00 แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการ

ประกอบธุรกิจ จัดซื้อจากผู้ค้ารายใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 59.60

2. ผลศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 การทดสอบความมีนัยสำคัญในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ระหว่างค่าเฉลี่ยเลขคณิตที่เป็นค่าจากการสังเกต (Observed Value) ที่ได้จากการวิจัยกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 80 (4 ใน 5 Rating Scales) พบว่า ในภาพรวมของระดับการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่ามีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรการบริหาร และด้านความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนอีก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของผู้ประกอบการ และด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ผลศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ ด้านรับเลี้ยงแบบขุน มี 10 ปัจจัยจากทั้งหมด 67 ปัจจัย ได้แก่ 1) การรับรู้ นโยบายและมาตรการจัดเก็บภาษีรายได้ 2) มีเทคโนโลยีในการวัดคุณภาพการเลี้ยงของจระเข้ 3) มีการกำหนดปฏิทินการจัดเก็บสิ่งปฏิกูลต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอย ซากสัตว์ มูลสัตว์ น้ำเสีย 4) มีแหล่งเงินทุนสำรองการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ 5) มีความพอใจต่อราคาที่ได้รับซื้อกำหนด 6) ได้รับ

การสนับสนุนในการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ 7) มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบๆ ฟาร์มและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 8) มีเครื่องมือตามเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ 9) มีสถานที่จัดจำหน่ายที่สะดวกสำหรับผู้บริโภค และ 10) มีแผนการฝึกอบรมความรู้ทักษะพนักงานประจำปี เป็นประเด็นสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุน ด้านผลสำเร็จในภาพรวมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยทั้ง 10 ปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายตัวแปรตาม คือ ด้านความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนได้ร้อยละ 76.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า ประเด็นที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุน คือ การรับรู้นโยบายและมาตรการจัดเก็บภาษีรายได้ โดยมีเพียงประเด็นเดียวสามารถทำนายความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนได้ร้อยละ 40.0 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่าจากปัจจัยทั้งหมด 67 ปัจจัย เป็นปัจจัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 10 ปัจจัย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

4. ผลวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากการวิเคราะห์ปัจจัยตอนที่ 3 โดยขั้นแรกผู้วิจัยได้นำมาร่างเป็นรูปแบบการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนที่ประสบผลสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และนำร่างรูปแบบดังกล่าว นำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน

7 คนร่วมวิพากษ์ หลังจากนั้นได้นำมาแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ารูปแบบการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้ด้านรับเลี้ยงแบบขุนที่ประสบผลสำเร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง คือ รูปแบบ 7S 2T 2P ได้แก่ 1) Sources of funds มีแหล่งเงินทุนสำรองในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ 2) Skills / Training มีการฝึกทักษะพนักงาน/อบรมความรู้ประจำปี 3) Sewage Collection มีกำหนดปฏิทินการจัดเก็บสิ่งปฏิกูล 4) Save Environment มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบๆ ฟาร์ม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 5) Support License ได้รับการสนับสนุนในการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ 6) Satisfied of Price มีความพอใจต่อราคาที่ได้รับซื้อกำหนด 7) Social Networks มีเครือข่ายทางสังคม ส่วน 2T ได้แก่ 1) Technology of Innovation มีเทคโนโลยีตามนวัตกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ 2) Technology of Quality มีเทคโนโลยีในการวัดคุณภาพการเลี้ยงจะเข้และ 2P ได้แก่ 1) Place มีสถานที่จัดจำหน่ายที่สะดวกสำหรับผู้บริโภค 2) Policy of Tax มีการรับรู้นโยบายและมาตรการจัดเก็บภาษีรายได้

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจฟาร์มจะเข้ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า มีปัจจัยที่สำคัญ 10 ปัจจัย ได้แก่ 1) มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและมาตรการจัดเก็บภาษีรายได้ 2) มีเทคโนโลยีในการวัดคุณภาพการเลี้ยง

ของจระเข้ 3) มีการกำหนดปฏิทินการจัดเก็บสิ่ง
ปฏิภูมิต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอย ซากสัตว์ มูลสัตว์ น้ำเสีย
4) มีเงินทุนหมุนเวียนและแหล่งเงินทุนสำรองใน
การดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ 5) มีความพอใจต่อ
ราคาที่ได้รับซื้อกำหนด 6) ได้รับทราบวิธีการขอ
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจและใบอนุญาตอื่นๆ 7) มี
การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบๆ ฟาร์มและอนุรักษ
สิ่งแวดล้อม 8) มีการจัดซื้อเครื่องมือตามเทคโนโลยี
ใหม่ๆ อยู่เสมอ 9) มีสถานที่จัดจำหน่ายที่สะดวก
สำหรับผู้บริโภคและ 10) มีแผนการฝึกอบรมความ
รู้/ทักษะพนักงานประจำปี อย่างมีระดับนัยสำคัญ
ที่ระดับ .05 จาก 10 ปัจจัยได้จัดกลุ่มปัจจัยที่สำคัญ
ออกเป็น 9 ด้านที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จใน
การประกอบธุรกิจ คือ ด้านเงินลงทุน ด้านการ
ตลาด ด้านคนและแรงงาน ด้านการจัดการ ด้าน
เทคโนโลยี ด้านวัตถุดิบ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้าน
การมีนวัตกรรม ด้านกฎหมาย การสนับสนุนจากรัฐบาล
และด้านการมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจากข้อที่
ค้นพบได้สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ เพ็ชร
ประเสริฐ (Petchprasert, 1999) ได้กล่าวถึงปัจจัย
ที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของธุรกิจ
9 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการเงินหรือเงินทุน ปัจจัย
ด้านการตลาด ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการ
บริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำชุมชน ปัจจัยด้าน
แรงงานปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิก ปัจจัย
ระเบียบข้อบังคับ และปัจจัยปฏิสัมพันธ์กับ
ภายนอกนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ
ธวัชชัย เพ็งพินิจ (Pengpinijit, 2008) พบว่า ปัจจัย
ที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจชุมชน
ได้แก่ 1) ทูทางธรรมชาติ 2) ทูทางสังคมและ

วัฒนธรรม 3) ผู้นำทางการและกึ่งทางการในชุมชน
4) การมีส่วนร่วมและเรียนรู้ด้วยกันของสมาชิกใน
ชุมชน 5) การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ 6) การ
สร้างเครือข่าย 7) การสร้างข้อตกลงร่วมกัน 8)
การกระจายรายได้ 9) ความโปร่งใสและ 10) มี
กิจกรรมต่อเนื่องและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ
รุ่งนภา ต่ออุดม (Torudom, 2013) ที่ได้ศึกษาเรื่อง
ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการในธุรกิจขนาด
กลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเกษตรภาค
การค้า พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ
มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการบริหาร ประกอบด้วย
การวางแผนในการดำเนินงาน ความสามารถ
วางแผนทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
นำความรู้และข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการบริหาร
จัดการ และปัจจัยด้านบุคลากรในเรื่องบุคคลกร
เป็นตัวขับเคลื่อนในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผล
สำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yusuf
(1995) พบว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญสำหรับ
ภาคอุตสาหกรรมต่างๆ โดยอาศัยการรับรู้ของ
ผู้ประกอบการได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ 9
ปัจจัย คือ การบริหารจัดการที่ดีที่สามารถส่งผล
ต่อผลการดำเนินธุรกิจที่ดี การสนับสนุนจาก
รัฐบาล การตลาดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสถานที่
ในการจัดจำหน่าย การเปิดรับจากต่างประเทศ
ระดับการศึกษา การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ลักษณะ
ส่วนบุคคล ประสบการณ์ และการมีส่วนร่วม
ทางการเมือง ส่วนงานวิจัยของ Frank R (1993)
พบว่า ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการสร้างความ
สำเร็จของธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มี 10 ปัจจัย คือ
1) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นงานที่อาศัยความ

มุ่งมั่นจึงจะประสบความสำเร็จ 2) ยอมรับว่าเป็นสัตว์และต้องได้รับในการปฏิบัติเช่นนี้ 3) ทรัพยากรบุคคลต้องเป็นคนที่มีความทักษะการบริหารจัดการ เพราะบุคคลเป็นตัวขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ 4) เริ่มต้นเล็กๆ เพื่อลดความเสี่ยงในการสูญเสีย ในขณะที่เรียนรู้เกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 5) ต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพที่มีมูลค่าสูง และมีการให้บริการที่ดี 6) ต้องมีประสบการณ์และความรู้ทางธุรกิจ 7) เป็นการตลาดที่ทำเงิน 8) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง 9) ใช้เวลาในการทำกำไรเป็นเวลานาน และ 10) ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ได้รับการพิสูจน์แล้วเท่านั้น

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป สำหรับผู้สนใจจะศึกษาปัจจัยเพื่อความสำเร็จของธุรกิจฟาร์มจระเข้ ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเพื่อความสำเร็จของธุรกิจฟาร์มจระเข้กับภูมิภาคอื่นๆ มีผลของการวิจัยแตกต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไร ผลที่ได้จะนำไปพัฒนาธุรกิจฟาร์มจระเข้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและจะได้เป็นข้อเสนอแนะต่อการวางนโยบายของกรมประมง ในการแนะนำอาชีพให้กับผู้ที่สนใจในการประกอบธุรกิจฟาร์มจระเข้ต่อไป

References

- Boonmee, K. (2017). The Waste Management Strategies with the Participation of the Old Aged Persons in KhonKaen Province. *Phimoldhamma Research Institute Journal*, 4(1), 201-212.
- Guiyavan, Y. (2009). *Business Research Methods*. Bangkok : Druid Co., Ltd.
- Petchprasert, N. (1999). *Community Business: Possible Route*. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Prachachat. (2017). *Hot Crocodile Leather - Snake - Stingray Exports of the Year "60 to 60 Billion*. https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1490775250. (Accessed 28 March 2016).
- Pengpinijit, T. (2008). Study of Community Business Management Model. Case Study of Homestay and Freshwater Fishing Villages. Nong Khai Province. *Independent Study Report*. Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Dusit Rajabhat University.
- Torudom, R. (2013). Key Success Factors of Small and Medium Entrepreneurs in Agricultural Industry the Case study of Chacherngsao. *Journal of Business Administration*, 8(1).
- Yusuf, A. (1995). Critical Success Factors for Small Business: Perceptions of South Pacific Entrepreneurs. *Journal of Small Business Management*, 33(2), 68-73.

